

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінального права

Назва навчальної дисципліни	Кримінально-правова охорона прав та свобод особи (Current issues of financial law)
Науково-педагогічні працівники	професор кафедри Вартилецька Інна Анатоліївна
Профайл викладачів	Вартилецька Інна Анатоліївна Посада: професор кафедри Науковий ступінь: кандидат юридичних наук Вчене звання: доцент E-mail: Vartuletska@meta.ua Робоче місце: 315 https://www.naiou.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-kriminalnogo-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html
Контактний тел.	0672633679
E-mail:	kkpnavs@ukr.net
Сторінка навчальної дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС	https://dn.naiou.kiev.ua/
Консультації	Очні консультації: щосереди з 14.30 до 16.30 відповідно до графіка чергування викладача. On-line – консультації: електронна пошта, ZOOM (додатково, за графіком консультацій дистанційно).

1. Коротка анотація до навчальної дисципліни «Кримінально-правова охорона прав та свобод особи» розкриває актуальні проблеми розвитку теорії кримінального права у сфері кримінально-правової охорони прав та свобод людини, визначає зміст прав та свобод особи як об'єкта кримінально-правової охорони, висвітлює практику застосування кримінального законодавства щодо кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень проти прав та свобод особи, розглядає наукові концепції та тенденції вдосконалення кримінального законодавства.

Метою навчальної дисципліни є: здобуття теоретичних та практичних знань у сфері кримінально-правової охорони прав та свобод людини, визначення особливостей кримінальної відповідальності, набуття навичок опису елементів та самостійного комплексного аналізу окремих складів кримінальних правопорушень, які посягають на права та свободи особи, відпрацювання навичок та умінь правильного застосування отриманих теоретичних та методичних знань під час вирішення індивідуальних ситуаційних задач кваліфікації.

Структура навчальної дисципліни складається з шести розділів:

1. Актуальні проблеми теорії та практики кримінально-правової охорони прав та свобод особи;
2. Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи;
3. Кримінально-правова охорона волі, честі та гідності особи;
4. Кримінально-правова охорона статевої свободи та статевої недоторканності особи;
5. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих та інших особистих прав і свобод людини і громадянина;
6. Кримінально-правова охорона прав та свобод особи при здійсненні правосуддя.

2. Мета полягає у набутті здобувачами наукового ступеня доктора філософії теоретичних та практичних знань у сфері кримінально-правової охорони прав та свобод людини, набуття навичок визначення конкретних елементів та вміння самостійного комплексного аналізу окремих складів кримінальних правопорушень, які посягають на права та свободи людини, відпрацювання навичок та умінь правильного застосування отриманих теоретичних та методичних знань під час вирішення конкретних ситуаційних задач кваліфікації.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінально-правова охорона прав та свобод особи» є:

- поглиблене дослідження проблем та набуття вміння застосовувати норми кримінального права при кваліфікації кримінальних правопорушень проти прав та свобод людини, вивчення та аналіз нормативно-правових актів (законодавчої бази);

- набуття навичок розмежовувати окремі склади кримінальних правопорушень проти прав та свобод людини за окремими ознаками та елементами цих складів;

- вивчення сутності та тенденцій правового регулювання фінансових відносин;

- з'ясування особливостей окремих видів кримінальних порушень проти прав та свобод людини;

- дослідження окремих заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються за вчинення кримінальних правопорушень проти прав та свобод людини;

- стимулювання творчого підходу та поглибленого розуміння здобувачами наукового ступеня доктора філософії сутності кримінально-правової охорони прав та свобод людини.

3. Формат навчальної дисципліни. Формат проведення навчальної дисципліни - змішаний (blended) – навчальні заняття будуть проводитись як аудиторно, так і в дистанційній формі з використанням платформи Zoom, Moodle, Viber тощо.

4. Результати навчання:

Дисципліна спрямована на здобуття наступних компетентностей:

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру при кваліфікації кримінальних правопорушень проти прав та свобод людини, а також виявлення проблемних питань у правозастосовній практиці, глибоке опанування новими цілісними знаннями та/або професійною практикою.

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідей, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій (ЗК-1).

2. Здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через осмислення та розуміння змісту проблемної ситуації, її формулювання, планування та розв'язання, а також моніторинг одержаних результатів (ЗК-2).

3. Здатність до співпраці, командної роботи, поваги до думок і вчинків інших людей, адекватного сприйняття зауважень і пропозицій стосовно власної діяльності, конструктивного вирішення конфліктів, ефективного лідерства, прагнення досягти компромісу під час прийняття рішень, а також вміння підтримувати партнерські відносини (ЗК-3).

4. Здатність пізнати й сприйняти позитивний зарубіжний досвід з урахування поваги до різноманітностей, активної толерантності, полілогу культур і плюралізму проявів і вимірів суспільної дійсності, а також на засадах збереження та розвитку національної своєрідності (ЗК-5).

5. Здатність знаходити, перевіряти та систематизувати інформацію, використовувати різні види джерел останньої, переконливо формулювати в усній і письмовій формах аргументи відповідно до контексту певного дискурсу (ЗК-6) .

6. Здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства, а також урахувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності (ЗК-11).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

1. Здатність до комплексного аналізу та розв'язання актуальних філософсько-методологічних і філософсько-правових проблем та їх осмислення в контексті різних типів праворозуміння й розвитку сучасної юридичної науки та практики, а також правоохоронної діяльності (ФК-1).

2. Здатність обробляти, аналізувати та контекстуалізувати значні обсяги наукової інформації з різних джерел, інтерпретувати результати наукових досліджень іноземною мовою, презентувати і доводити результати наукового пошуку з проблем права іноземною мовою, спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контекстах (ФК-2).

3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітнього процесі й науково-дослідній діяльності, а також ефективно реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями розвитку вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні (ФК-3).

4. Здатність досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності (ФК-4).

5. Здатність аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації (ФК-5).

6. Здатність осмислити та зрозуміти глобальні світові процеси у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на модернізацію національної правової системи України за допомогою сучасної методології юридичної науки (ФК-7).

7. Здатність розв'язувати важливі проблеми сучасного кримінального права, базуючись на комплексних наукових знаннях загальної та особливої частин кримінального права, кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, визначати переконливість аргументів у процесі оцінки кримінально-правових явищ і процесів (ФК-11).

8. Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій (ФК-15).

9. Здатність пізнати правові явища та процеси в різних державах і культурах світу, особливості порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства, засвоїти наукові відомості про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці (ФК-18).

Додаткові фахові компетентності, визначені за освітньо-науковою програмою:

8. Здатність застосовувати сучасні методології науково-правових досліджень та застосовувати спеціальні методи досліджень у певних галузях юридичної науки (ФК-8).

9. Здатність аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів (ФК-9).

10. Здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень (ФК-10).

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання:

1. Розуміти та використовувати філософсько-методологічні підвалини сучасної науки, зокрема юридичної, інтегративне праворозуміння і філософсько-правову методологію під час реалізації права, наукового пошуку та організації самостійної науково-дослідної роботи (ПРН 1);

2. Кваліфіковано відображати результати науково-педагогічної діяльності в публікаціях у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, у тому числі таких, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати їх на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, а також мати досвід практичного використання іноземної мови в науково-педагогічній діяльності (ПРН 2);

3. Ефективно використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітнього процесі й науково-дослідній діяльності, а також реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями формування вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні (ПРН 3);

4. Розуміти особливості організації науково-дослідної діяльності з актуальних проблем правової теорії та юридичної практики, психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів, застосовувати наукову методологію

та захищати результати науково-дослідної діяльності у встановленому порядку (ПРН 4);

5. Уміти спілкуватися державною мовою у професійній і науковій діяльності з огляду на види, жанри та засоби української наукової мови (в усній і писемній формах), а також монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення, застосовувати знання української наукової мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, а також володіти культурою мови та мовним етикетом (ПРН 5);

6. Здійснювати ефективне забезпечення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави як на національному рівні, так і у міжнародно-правових відносинах, розуміти особливості функціонування механізму приватноправового регулювання та обґрунтовувати пропозиції щодо його вдосконалення (ПРН 6);

7. Характеризувати сутність, стан і можливі вектори розвитку глобальних світових правових процесів, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на вдосконалення національної правової системи України за допомогою гносеологічного потенціалу сучасної методології юридичної науки (ПРН 7).

8. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу чинного кримінального законодавства та пропозиції щодо його вдосконалення, надавати фахові висновки стосовно окремих підходів до правового регулювання кримінально-правових відносин з достатньою обґрунтованістю, пояснювати характер кримінально-правових подій і процесів з розумінням професійного та суспільного контекстів (ПРН 11).

9. Розкривати загальні та специфічні закономірності існування правових явищ та їх відображення в об'єктивній дійсності на підставі інноваційних підходів і технологій з метою використання у професійній, науковій і науково-педагогічній діяльності (ПРН 15).

10. Здійснювати аналіз національних правових систем окремих країн світу, їх типологізацію, а також юридичні наукові дослідження в контексті сучасного плюралізму правових реальностей на основі порівняльно-правового методу, усвідомлювати витоки, генезис і сучасний стан функціонування юридичних явищ і процесів у зарубіжних правових системах і виявляти тенденції їх розвитку з метою запозичення позитивного правового досвіду у вітчизняну юридичну практику (ПРН 18).

5. Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
--------------------	---------------------------------

лекції	4
семінарські заняття / практичні	10/16
самостійна робота	60

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів наукового ступеня	Нормативний / вибірковий
2021	3	право	2	вибірковий (В)

7. Пререквізити: попередньо прослухані навчальні дисципліни: актуальні проблеми теорії держави і права, актуальні проблеми конституційного права, актуальні проблеми кримінального права.

8. Технічне та програмне забезпечення/обладнання обладнані апаратним та спеціальним програмним забезпеченням комп'ютерні класи.

9. Політики курсу: здобувач наукового ступеня має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності: складати тематичні та підсумкові тести самостійно без допомоги сторонніх осіб, надавати для оцінювання лише результати самостійно виконаної роботи, не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити власні результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів; не поширювати відповіді на тематичні та підсумкові тести з дисципліни.

10. Схема навчальної дисципліни «Кримінально-правова охорона прав та свобод особи»

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
Тема 1. Актуальні проблеми теорії та практики кримінально-правової охорони прав та свобод особи План заняття (2 год.) 1. Права та свободи людини і громадянина як об'єкт кримінально-правової охорони.	лекція	Ноутбук проєктор	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258	Задавати запитання за тематикою лекції, розглядати поставлені завдання	Вести конспект лекцій		

<p>2. Доктринальні проблеми забезпечення кримінально-правової охорони прав та свобод особи.</p> <p>3. Генеза законодавства, що регламентує кримінально-правову охорону прав та свобод особи.</p> <p>4. Міжнародний та зарубіжний досвід регламентації кримінально-правової охорони прав та свобод особи.</p> <p>5. Актуальні проблеми практики застосування законодавства, що регламентує кримінально-правову охорону прав та свобод особи.</p>							
<p>(10 год.) Питання для опрацювання Тема 1. Актуальні проблеми теорії та практики кримінально-правової охорони прав та свобод особи</p> <p>1. Поняття та зміст терміну «кримінально-правова охорона».</p> <p>2. Поняття та зміст прав та свобод людини і громадянина.</p> <p>3. Зміст норм Конституції України, Кримінального кодексу України, Європейської Конвенції з захисту прав людини.</p> <p>4. Аналіз зарубіжного досвіду кримінально-правової охорони прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>5. Роль та місце інститутів Загальної і Особливої частини закону про кримінальну відповідальність в забезпеченні кримінально-правової охорони прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>6. Генеза законодавства, що регламентує кримінально-правову охорону прав та свобод особи.</p> <p>7. Міжнародний досвід регламентації кримінально-правової охорони прав та свобод особи.</p> <p>8. Актуальні проблеми практики застосування законодавства, що регламентує кримінально-правову охорону прав та свобод особи.</p>	самостійна робота	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до теми	Ознайомитися з наданими питаннями теми	Підготувати та опрацювати питання Підготуватися до тематичного тестування		

<p>Тема 2. Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи (2 год.)</p> <p>Навчальні питання</p> <p>1. Життя та здоров'я особи як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за вбивство. Особливості об'єктивних та суб'єктивних ознак різних видів вбивства.</p> <p>3. Окремі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.</p> <p>Доповіді на задані теми</p>	семінар	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до плану семінару	Надати відповіді на навчальні питання, висловлювати власну точку зору в обговорюванні питань проблемного характеру Виступити з доповіддю за темою семінару, взяти участь в обговоренні доповіді	Бути готовим до відповіді на навчальні питання. Підготуватися для обговорення питань проблемного характеру Підготувати доповідь на надану тему, взяти участь в обговоренні доповіді	5	-
<p>Тема 2. Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи (4 год.)</p> <p>1. Умисне вбивство та умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Жорстоке поведіння, поведіння, що принижує честь і гідність особи. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану: проблеми визначення в теорії та практиці.</p> <p>2. Доведення до самогубства. Способи доведення до самогубства: проблеми кримінально-правової оцінки в теорії та практиці.</p> <p>3. Домашнє насильство. Зміст ознак домашнього насильства. Питання кваліфікації за сукупністю кримінальних правопорушень та відмежування в теорії та практиці. <i>Роз'язати практичні завдання</i></p>	<i>Практичне заняття</i>		https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до практичного заняття	Надати відповіді на навчальні питання. Взяти участь у вирішенні практичних завдань, в обговоренні результатів та шляху вирішення	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Бути готовим до відповіді щодо шляхів вирішення практичного завдання та до коментарів щодо отриманих результатів		
<p>Питання для опрацювання (10 год.)</p> <p>1. Життя та здоров'я особи як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак різних видів вбивства.</p> <p>3. Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин.</p> <p>4. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин.</p> <p>5. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство та їх зміст.</p>	самостійна робота	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до теми	Ознайомитися з наданими питаннями теми	Підготувати та опрацювати питання Підготуватися до тематичного тестування	-	-

<p>6. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Конструкція складу цього злочину.</p> <p>7. Об'єктивні ознаки доведення до самогубства.</p> <p>8. Поняття, види та ступінь тяжкості тілесних ушкоджень.</p> <p>9. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.</p> <p>10. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.</p>							
<p>Тема 3. Кримінально-правова охорона волі, честі та гідності особи</p> <p>(2 год.)</p> <p>1. Воля, честь та гідність особи як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.</p> <p>3. Окремі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.</p>	семінар	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до семінару	Надати відповіді на навчальні питання, висловлювати власну точку зору в обговорюванні питань семінару Виступити з доповіддю за темою семінару, взяти участь в обговоренні доповіді	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Підготувати доповідь на надану тему, взяти участь в обговоренні і доповіді	-	-
<p>План заняття</p> <p>(2 год.)</p> <p>1. Насильницьке зникнення. Зміст способів вчинення діяння. Питання визначення суб'єкта насильницького зникнення. Кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень та відмежування в теорії та практиці.</p> <p>2. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Питання кваліфікації за сукупністю кримінальних правопорушень та відмежування від суміжних правопорушень.</p> <p>3. Примушування до шлюбу. Особливості способу примушування: питання визначення в теорії і практиці. <i>Розв'язати практичні завдання</i></p>	Практичне заняття		https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до практичного заняття	Надати відповіді на навчальні питання. Взяту участь у вирішенні практичних завдань, в обговоренні результатів та шляху вирішення	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Бути готовим до відповіді щодо шляхів вирішення практичного завдання та до коментарів щодо отриманих результатів	5	
<p>(10 год.)</p> <p>Питання для опрацювання</p> <p>1. Конституція України про охорону волі, честі та гідності особи.</p> <p>2. Зміст понять "позбавлення волі" та "викрадення", їх відмінність.</p> <p>3. Мотив, спосіб, час, кількість</p>	самостійна робота	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до теми	Ознайомитися з наданими питаннями теми	Підготувати та опрацювати питання Підготуватися до тематично-	-	-

<p>потерпілих як кваліфікуючі ознаки незаконного позбавлення волі або викрадення людини.</p> <p>4. Зміст понять "фізичні страждання" та "зброя" при вчиненні незаконного позбавлення волі або викрадення людини.</p> <p>5. Кваліфікація захоплення заручників у разі його поєднання з погрозою знищення людей.</p> <p>6. Конструкція складу торгівлі людьми.</p> <p>7. Зміст понять «діти» та «тяжкі наслідки» у складі торгівлі людьми.</p> <p>8. Потерпілий від експлуатації дітей</p>					го тестування		
<p>Тема 4. Кримінально-правова охорона статевої свободи та статевої недоторканності особи</p> <p>(2 год.)</p> <p>Питання для обговорення</p> <p>1. Статева свобода та статева недоторканість особи як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.</p> <p>3. Окремі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.</p>	семінар	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до семінару	Надати відповіді на навчальні питання, висловлювати власну точку зору в обговорюванні питань семінару Виступити з доповіддю за темою семінару, взяти участь в обговоренні доповіді	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Підготувати доповідь на надану тему, взяти участь в обговоренні доповіді	5	-
<p>(2 год.)</p> <p>Навчальні питання</p> <p>1. Вчинення дій сексуального характеру без добровільної згоди потерпілої особи: проблеми визначення ознак складу кримінальних правопорушень.</p> <p>2. Неповнолітні та малолітні особи як потерпілі від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності.</p> <p>3. Примушування до вступу в статевий зв'язок: питання кримінальної відповідальності в теорії та практиці.</p> <p>Вирішення практичних завдань</p>	практичне заняття	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до практичного заняття	Надати відповіді на навчальні питання. Взяту участь у вирішенні практичних завдань, в обговоренні результатів та шляху вирішення	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Бути готовим до відповіді щодо шляхів вирішення практичного завдання та до коментарів щодо отриманих результатів	5	-
<p>(10 год.)</p> <p>Питання для опрацювання</p>	самостійна робота	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258	Ознайомитися з наданими	Підготувати та	-	-

<p>1. Кваліфікуючі ознаки зґвалтування.</p> <p>2. Вплив віку потерпілої особи на кваліфікацію зґвалтування.</p> <p>3. Кваліфікація зґвалтування за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.</p> <p>4. Потерпілі від сексуального насильства.</p> <p>5. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки примушування до вступу в статевий зв'язок.</p>			<p>se/view.php?id=1258</p> <p>Література за переліком до теми</p>	питаннями теми	опрацювати питання Підготуватися до тематичного тестування		
<p>Тема 5. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина</p> <p>(2 год.)</p> <p>Питання для обговорення</p> <p>1. Особисті права особи як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина.</p> <p>3. Окремі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина.</p>	семинар	-	<p>https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258</p> <p>Література за переліком до семінару</p>	Надати відповіді на навчальні питання, висловлювати власну точку зору в обговорюванні питань семінару Виступити з доповіддю за темою семінару, взяти участь в обговоренні доповіді	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Підготувати доповідь на надану тему, взяти участь в обговоренні доповіді	5	-
<p>(4 год.)</p> <p>1. Кримінально-правова охорона виборчих та інших політичних прав громадян.</p> <p>2. Кримінально-правова охорона особистих прав громадян.</p> <p>3. Кримінально-правова охорона сімейних прав.</p> <p>4. Кримінально-правова охорона права на працю.</p> <p>5. Кримінально-правова охорона права на вільне віросповідання.</p> <p>Розв'язок практичних завдань</p>	практичне заняття	-	<p>https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258</p> <p>Література за переліком до практичного заняття</p>	Надати відповіді на навчальні питання. Взяти участь у вирішенні практичних завдань, в обговоренні результатів та шляху вирішення	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Бути готовим до відповіді щодо шляхів вирішення практичного завдання та до коментарів щодо отриманих результатів		
<p>(10 год.)</p> <p>Питання для опрацювання</p> <p>1. Конституція України про охорону</p>	Самостійна робота	-	<p>https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258</p>	Ознайомитися з наданими питаннями теми	Підготувати та опрацювати	-	-

<p>виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина.</p> <p>2. Особливості суб'єкта кримінальних правопорушень проти виборчих та інших політичних прав громадян.</p> <p>3. Особливості законодавчої конструкції порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками.</p> <p>4. Об'єктивні ознаки порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер.</p> <p>5. Види дій, та способи порушення недоторканості приватного життя.</p> <p>6. Зміст об'єктивних та суб'єктивних ознак перешкоджання законній професійній діяльності журналістів</p>			<p>d=1258 Література за переліком до теми</p>		<p>ти питання Підготуватися до тематичного тестування</p>		
<p>(2 год.)</p> <p>Тема 6. Кримінально-правова охорона прав та свобод особи при здійсненні правосуддя</p> <p>План</p> <p>1. Інтереси правосуддя як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти прав та свобод особи при здійсненні правосуддя.</p> <p>3. Окремі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти прав та свобод особи при здійсненні правосуддя.</p>	лекція	Ноутбук проєктор	<p>https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258</p>	<p>Задавати запитання за тематикою лекції, відповідати на поставлені завдання</p>	<p>Вести конспект лекцій</p>	-	-
<p>(2 год.)</p> <p>Питання для обговорення</p> <p>1. Інтереси правосуддя як об'єкт кримінально-правової охорони.</p> <p>2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти прав та свобод особи при здійсненні правосуддя.</p> <p>3. Окремі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти прав та свобод особи при здійсненні правосуддя.</p>	семінар	-	<p>https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до семінару</p>	<p>Надати відповіді на навчальні питання, висловлювати власну точку зору в обговорюванні питань семінару Виступити з доповіддю за темою семінару, взяти участь в обговоренні доповіді</p>	<p>Бути готовим до відповіді на навчальні питання Підготувати доповідь на надану тему, взяти участь в обговоренні доповіді</p>	5	-

Доповіді на задані теми							
<p>(4 год.)</p> <p>Навчальні питання</p> <p>1. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою: проблеми визначення об'єктивних та суб'єктивних ознак складу кримінального правопорушення.</p> <p>2. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: зміст способів вчинення діяння. Кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень та відмежування в теорії та практиці.</p> <p>3. Примушування давати показання. Особливості способу примушування: питання визначення в теорії і практиці. Питання визначення суб'єкта примушування давати показання.</p> <p>Вирішення практичних завдань</p>	практичне заняття	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до практичного заняття	Надати відповіді на навчальні питання. Взяту участь у вирішенні практичних завдань, в обговоренні результатів та шляху вирішення	Бути готовим до відповіді на навчальні питання Бути готовим до відповіді щодо шляхів вирішення практичного завдання та до коментарів щодо отриманих результатів	5	-
<p>(10 год.)</p> <p>Питання для опрацювання</p> <p>1. Поняття і зміст прав та свобод особи при здійсненні правосуддя.</p> <p>2. Зміст об'єктивних та суб'єктивних ознак завідомо незаконного затримання, приводу та арешту.</p> <p>3. Значення рішень Європейського суду з прав людини у забезпеченні кримінально-правової охорони прав і свобод особи.</p> <p>4. Питання сукупності кримінальних правопорушень при кваліфікації примушування давати показання та відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.</p> <p>5. Потерпілий від порушення права на захист.</p>	самостійна робота	-	https://dn.naia.u.kiev.ua/course/view.php?id=1258 Література за переліком до теми	Ознайомитися з наданими питаннями теми	Підготувати та опрацювати питання Підготуватися до тематичного тестування	-	-

Основні інформаційні джерела Підручники, навчальні посібники та методичні матеріали

1. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.
2. Акімов М.О. Кримінально-правова охорона свободи особи: проблеми та шляхи вирішення. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право. 2018. № 1(3). С. 141-151.
3. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. /за заг.ред. В.В. Топчія; наук.ред. В.І. Антипов. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.

4. Андрушко А.В. Теоретико-прикладні засади запобігання та протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи: монографія. Київ: Ваіте, 2020. 560 с.
5. Бабенко А.М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксеологічний вимір: монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 416 с.
6. Бабенко А.М. Теоретико-правові засади кримінальної відповідальності за примушування до вступу в статевий зв'язок. Південноукраїнський правничий часопис. 2015. № 3. С. 22-24.
7. Батиргареева В.С. Торгівля людьми в Україні: погляд із сьогодення. Питання боротьби зі злочинністю. 2017. Вип. 33. С. 68-77.
8. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз та запобігання): монографія. Харків: ФО-П Макаренко, 2014. 360 с.
9. Борисов В. Потерпілий від злочину як соціальний суб'єкт кримінально-правової охорони. Право України. 2017. № 2. С. 100-107.
10. Браки по принужденію в Швейцарии – миф или реальность. Швейцария деловая. 4 декабря 2017 г. URL: <https://business-swiss.ch/2017/12/braki-po-prinuzhdeniyu-v-shvejsarii/#>
11. Брух Х.І. Способи вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 154 «Примушування до вступу в статевий зв'язок» КК України. Часопис Київського університету права. 2015. № 1. С. 251–256.
12. В Великобритании ввели уголовную ответственность за принуждение к браку / Vladtime.ru. 17 июня 2014 г. URL: <https://www.vladtime.ru/obsh/378036>
13. В Кыргызстане процветает принуждение несовершеннолетних к браку / TUZ.KG. 15 марта 2018 г. URL: <http://www.tuz.kg/index.php/experts/item/1146-v-kyrgyzstane-protsvetaet-prinuzhdenie-nesovershennoletnikh-k-braku>
14. Вартилецька І.А., Горбачевський В.Я., Микитчик О.В., Плугатир В.С. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем : Навч. посіб. – К. : Алерта, 2015. – 576 с.
15. Вдовіченко С., Кампо В. Право на людську гідність: українська теорія і практика у контексті європейського досвіду. Вісник Конституційного Суду України. 2012. № 4. С. 55–62.
16. Відшкодування потерпілим від насильницьких злочинів: європейські стандарти і зарубіжне законодавство / за заг. ред. О.А. Банчука. Київ: Москаленко О.М., 2015. 268 с.
17. Володіна О.О. Кримінально-правове значення способів захоплення заручників. Вісник Асоціації кримінального права України. 2014. № 2 (3). С. 188–196.
18. Газдайка-Василишин І.Б., Молотов С.О., Созанський Т.І. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 32 с.
19. Гальцова В.В. До проблеми об'єкта і системи злочинів проти сім'ї, прав та інтересів неповнолітніх. Проблеми законності. 2014. Вип. 125. С. 193–201.

20. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. порадник. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. 92 с.
21. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М.І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. 288 с.
22. Камінський П.В. Тлумачення поняття «примушування» у контексті ст. 151-2 Кримінального кодексу України. Порівняльно-аналітичне право. 2020. № 1. С. 448–451.
23. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навчальний посібник / за ред. О. М. Литвинова. Харків : Константа, 2017. 448 с.
24. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
25. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / А. А. Васильєв, О. О. Житний, Є. О. Гладкова та ін.; за ред. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2020. 656 с.
26. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за ред. проф. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2015. 680 с.
27. Кузнецов В.В., Семчук Н.О., Чабанюк В.Д. Кримінально-правова охорона моральності неповнолітніх: порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т.П., 2017. 276 с.
28. Насильницькі зникнення в Україні та зникнення безвісти під час воєнного конфлікту на сході в 2014–2018 рр. / Права людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. 11 червня 2018 р. URL: <http://khp.org/index.php?id=1528705847>
29. Насильницькі зникнення в Україні та зникнення безвісти під час воєнного конфлікту. Харків, 2018. 48 с.
30. Насильницькі зникнення та зникнення безвісти під час збройного конфлікту на сході України у 2014–2018 рр. / упоряд. Є.Ю. Захаров. Харків: ТОВ «Видавництво “Права людини”», 2019. 78 с.
31. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко та ін.; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
32. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: ВД «Дакор», 2018. 1368 с.
33. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: Юридична думка, 2012. 1316 с.
34. Небитов А.А. Сексуальна експлуатація в Україні: кримінально-правовий та кримінологічний аналіз: монографія. Київ: Освіта України, 2016. 464 с.
35. Небитов А.А. Торгівля людьми: стан, тенденції та запобігання: монографія. Донецьк: ПП «ВД «Кальміус», 2013. 224 с.

36. Осадчий В.І. Злочини проти правосуддя: Монографія. К.: ФОП Маслаков, 2018. 200 с.

37. Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України): навчальний посібник / звернення до читачів Головіна А.С. – Голови Конституційного Суду України (VII.2010 – VII.2013 роки); вст. слово і заг. ред. проф. Мартиненка П.Ф., Кампа В.М. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 376 с.

38. Харитонова О.В. Ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству. Науково-практичний посібник. Харків: ТОВ «Видавництво “Права людини”», 2018. 344 с.

39. Як здійснити пошук у мережі Інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mova.dn.ua/studentska-storinka/141.html>.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- мультимедійний проектор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки, комп'ютерні класи із спеціалізованим програмним забезпеченням.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робота у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати соціально-правові явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер та рівень відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні науково-практичних проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
					залік	
Мах 60 %					Мах 40%	Мах 100%
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5		
12	12	12	12	12		

Шкала оцінювання: національна та ESTC

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього
75-84	-/-	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	-/-	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення дисципліни

Силабус розглянуто та схвалено на засіданні кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, протокол № від .

Завідувач кафедри кримінального права

Олена Матюшенко